

Kúé Níhzhəh Náts'endéh Gogha Edıhtı'éh

Góhđlı Ndéh kótah

nágedéh kúé la gogha

gondı q'te

If you would like this information in another official language, call us.

English

Si vous voulez ces informations dans une autre langue officielle, contactez-nous.

French

Kĩspin ki nitawihĩn ē nĩhĩyawihk ōma ācimōwin, tipwāsinān.

Cree

Tłıchq yatı k'èè. Dı wegodi newq dè, gots'o gonede.

Tłıchq

ʔerihł'ís Dēne Sų́íné yatı t'a huts'elkēr xa beyáyatı theᓯᓯ ʔat'e, nuwe ts'ēn yótti.

Chipewyan

Edı gondı dehgáh got'je zhatié k'ée edat'éh enahddhę nıde naxets'é edahłı.

South Slavey

K'áhshó got'jne xədə k'é hederı ʔedłhtł'é yerıniwę nıde dúle.

North Slavey

Jii gwandak izhii ginjik vat'atr'ijahch'uu zhit yinothtan jı', diits'at ginohkhii.

Gwich'in

Uvanittuaq ilitchurisukupku Inuvialuktun, ququaqluta.

Inuvialuktun

ᑕᑦᑲᑦ ᑎᑎᑦᑲᑦ ᐱᑦᐱᑦ ᐃᑦᑲᑦ ᐃᑦᑲᑦ ᐃᑦᑲᑦ ᐃᑦᑲᑦ ᐃᑦᑲᑦ ᐃᑦᑲᑦ.

Inuktitut

Hapkua titiqqat pijumagupkit Inuinnaqtun, uvaptinnut hivajarlutit.

Inuinnaqtun

Indigenous Languages:

867-767-9328

French:

867-767-9348

866-561-1664 Toll Free

Edłhtł'éhıchúu: Tuktoyaktuk

Azhíi edıht'éh tɔh thelá

3 Edı Edıht'éh azhíi gha ɔt'e

4 Kótah Nagedéh kúé gúlii ts'é táogetthi énidé

Nehzhaa godeʔa síi azhɔ ahsíi tah goghágenda..4	
Ladlı gots'eh met'áh godáito dats'engee chu 4	
Ek'ák'ó chu..... 5	
Edıht'éh nóatı gots'eh satsó ahsíi tɔ	
kenandıh chu 5	
Tu chu 5	
Azhíi azhɔ nıhzheh thelá síi mets'ehk'eh fıé saa	
saámba nıts'ılé 5	
Godı satsó mehchıé nıts'ıchu k'é 5	
Ahsíi gúlii ats'ehɔ / kúé k'eh séegogehɔ..... 5	
Tı gots'eh nodaa zhaa 5	

6 Lıé Sa Náots'endıh gots'eh Taots'ethı med héh ts'é saámba menadáh nıts'ılé

Lıé sa náots'endıh 6	
Taots'ethı medhéh ts'é saámba yundah nıts'ılé 6	

7 Dáondıh nıhzheh náts'edéh gots'eh azhíi t'ah nezı gots'ɔɔ

Amıi kúé nıhzheh nádéh síi ahsíi ts'é ghɔh gedı .7	
Tu, t'eh, ek'ák'ó chu náts'endıh 8	
Amıi kúé nıhzheh nágedéh síi	
goghálats'enda le 8	
Ahsíi tats'ezhıh le 8	

9 Ne kúé nıhzheh nezı gok'éandıh

Ahsíi eghálaenda le mek'eh eghálanda gots'eh	
azhɔ seeateh 9	
Ahsíi eghálaenda le gots'eh nezı	
ahsıi k'éandıh 10	
T'eh t'áh satsók'ó chu 11	
Ahsíi gonáa naxee ghálaenda	
mets'ehk'eh seegoaleh 11	
Kúé nıhzheh t'ahsıi nıhzheh thelá chu 11	

Tsó kúé chu 11	
Gohtth'éle gots'eh ejáa tıolé t'ah ahsıi gehtsı met'áh	
saámba ts'edetsı chu náts'ehetsı 12	
Azhıi met'áh ats'e'tı azhɔ medats'echu 12	
Met'áh tu thekó chu ghɔh ts'ehndıh 12	
Ek'ák'ó gots'eh azhıi chu meghɔh ts'ehndıh 12	
Tu chu 12	
Kúé nıhzheh satsó met'áh gonıdhıh 12	

13 Nezı k'éots'ɔɔ

Kó ts'ehk'eh nezı keots'ehndı, te énidé satsó edelu,	
t'ezhaa dz'óɔt'e 13	
Kó chá nezı ahsıi k'éts'endıh 13	
ke gots'eh lezhaa dz'óɔt'e mets'ehk'eh	
satsó ts'edéhıuk'é 14	

15 Kótah Nágedéh kúé chá kaogedéhthi énidé

Edıht'éh megháádé nıhzheh náts'endéh síi	
edeghá seets'eleh 15	
Kúé ts'é k'aodhe síi edıht'éh ts'ehk'eh	
gogha seegoleh 16	
Kagogededháh 16	
Nehzhaa godéʔa síi azhɔ nezı goghágenda 16	
Saámba kúé ts'ehk'eh nıts'idháa k'éttá goghóıdháa/	
azhıi nıhzheh ts'its'ınthe síi náots'ehndıh 17	
Amıi nıhzheh nándéh síi kúé ghágındı 17	
Amıi nıhzheh nándéh síi ahsıi azhɔ chá	
kadetfá 17	

18 Edı la Góhdıi Ndéh kúé gots'eh amıi kótah kúé ts'ehk'eh eghálaııdéh-ke gogha ɔt'e

Kótah kúé ts'ehk'eh eghálaııdéh-ke (LHO) 18	
Ahsáa gujáa énidé amıi ts'eh ets'édehtı gha 19	

20 Godı Kúé tah Gots'agendı ts'ehk'eh Eghálaııdéh-ke

21 Kótah amıi ts'é Gots'endeh gha

Edı Kűé Ts'ėhk'eh Edıht'ėh Gúlıı

Edı la Góhdli Ndéh (NWT) kűé ts'ėhk'eh edıht'ėh gúlıı la kíožhıı dene gots'ėh amıı kóťah nágedéh kűé ts'ėhk'eh fıé sa náogendıh sıı edı gháádé k'ėogeťá gha:

KŮĚ NĪZHĚĤ NÁGEDÉH GOGHA ʔEʔÁ
GÚLÍI GOTS'ĚĤ DÁONDIH T'AH NEZŮ
EGHÁLAGENDA GHA. KŮĚ NĪZHĚĤ TS'Ě
K'AODHE MEGHA ʔEʔÁ GÚLÍI GOTS'ĚĤ
DÁONDIH T'AH NEZŮ EGHÁLAGENDA GHA.

Amıı kűé nızhzhéh nágedéh sıı fıé sa náogendıh gha gots'ėh kaqıla énidé káa dúle Góhdli Ndéh gogha kűé golá zhıh nágedéh. Kóťah nágedéh kűé la amıı saám̃ba ʔo gots'aendıh le sıı, kűé ts'ėhk'eh t'ah gots'agendı. Amıı ts'ėh kűé goghgh náendıh gots'ėh go-kűé nızhzhéh náts'endéh énidé, kıı godeťı le t'ah nızhzhéh náts'endéh, gots'ėh saám̃ba dánéht'e ts'ėhtı chu gháádé agot'ı.

Góhdli Ndéh kűé (ezhıı la Góhdli Ndéh kűé ts'ėhk'eh Eghálaqı-deh-ke) ededı gha kóťah nágedéh kűé ts'ėhk'eh eghálagenda gha gıťé.

Gođı kűé denıłá dáa la, Góhdli Ndéh kűé sıı amıı kóťah kűé ts'ėhk'eh gogha eghálagenda sıı, ededı gha kűé nızhzhéh gogha k'aogedhe oťe.

Góhdli Ndéh fıé sa náots'endıh t'ah kűé nızhzhéh náts'endé énidé dáondıh edıht'ėh gháádé náts'endéh sıı ezhıı la, kűé nızhzhéh nágedéh ts'ėhk'eh gogha eťáa gháádé aget'ı gots'ėh amıı nızhzhéh nágedéh sıı dáondıh k'ėots'eťá edıht'ėh gháádé chu aget'ı.

Edı kűé ts'ėhk'eh edıht'ėh gúlıı gots'ėh amıı kűé nızhzhéh nágedéh ııle énidé amıı nızhzhéh nágedéh ts'ėhk'eh dáondıh k'ėogeťá sıı, ezhıı eťáa sée goťó nátse oťe.

FORT RESOLUTION

Kótah Nágedéh kŭĚ ts'ĕ Tats'edetťáa

AHSÍI TAH GOGHÁGENDA

Táogethi godhéh ts'ĕ k'aodhe xéh ahsíi tah goghágenda. Ezhíi la ahsíi tah goghágenda ȳzhe ȳt'e. Azhȳ edjhtĚ'Ēh k'eh dek'énigġtĚ'Ēh gots'ĕh azhíi tetȳ sġi zhee edjhtĚ'Ēhchúu chu nġġidháa. KŭĚ nġzhẒĒh gok'endi gots'ĕh amíi kŭĚ nġzhẒĒh nágendéd sġi dáondih edjhtĚ'Ēh gehtsġi sġi geghȳeda énidé nezȳ gha gots'ĕh zhee ts'ĕhk'eh chu gondi gehtsġi tťáa énidé edjhtĚ'Ēh ȳkġġh k'eh dezȳ gedetťĒh, ezhíi edjhtĚ'Ēh la kġi dáondih kŭĚ nġzhẒĒh goȳȳ gha ȳt'e. Sulái dze tťáa énidé amíi kŭĚ nġzhẒĒh ts'ĕ tadetťáa sġi, kŭĚ nġzhẒĒh gok'endi edjhtĚ'Ēh meht'ĕ zhee ghȳzá gha.

LADĚĚ GOTS'ĒH MET'ÁH GOHDÁETS'EDĚĚTÁH

Amíi kŭĚ nġzhẒĒh ts'ĕ tadetťáa sġi k'aodhe ladĚĚ zhee ghaġchu gha. Amíi kŭĚ ts'ĕ tadetťáa dúye met'áh gohdáts'edĚĚtah gots'ĕh ashíi gonáa gŭġi aléh gháġle. Amíi goxee nágedéh sġi gogha ladĚĚ ts'enid-he énidé, kŭĚ nġzhẒĒh gok'endi káhts'edġi gha goȳȳ. Dene ġġé zȳh nġzhẒĒh nandé énidé ladĚĚ ġġé zȳh geghȳochu gha gots'ĕh dene ȳkġi nġzhẒĒh nágedéh énidé, ladĚĚ ȳkġi sȳȳ goghaġidháa gha.

LadĚĚ goch'á ts'idadhe

Kȳt'ih ladĚĚ goch'á ts'idadhe énidé, ekúh tġih kŭĚ nġzhẒĒh gok'endi mendáh kats'edġi gha. KŭĚ nġzhẒĒh gok'endi azhȳ met'áh gohdáts'edĚĚtah gŭġi áá zheeléh gha énidé, xáádé náts'endi ȳt'e:

- Met'áh gohdáts'edĚĚtah gots'ĕh ladĚĚ chu xáádé náts'endi ȳt'e.
- Ezhíi la (ġġé sadzee zhee k'eh eghálagında ts'ĕhk'eh) gogha ȳt'e).
- Ezhíi la ehnáa tanġi gok'ezhíi ts'ĕhk'eh gots'ĕh saámba tat'áh metah atġi chu ȳt'e.

Amíi nġzhẒĒh nandé sġi goch'á godádendhe

Kȳt'ih kŭĚ nġzhẒĒh gok'endi dáédedháa gohdágedechu gots'ĕh gots'ĕ godȳgechu gha énidé, ezhíi chu mets'ĕhk'eh náots'endi ȳt'e. Ezhíi ġġé sadzee ts'ĕhk'eh t'áh gots'ats'endġh ȳt'e.

MET'ÁH AHSÍI ŽHÁHŬĤĚ GHA AHSÍI THELA

Amíi kŭĚ nġzhẒĒh nandé sġi ġġé sa taonét'e ek'áek'ȳ edjhtĚ'Ēh naendġh gha goȳȳ. Amíi kŭĚ nġzhẒĒh tádetťáa gha énidé xáádé edegha ek'áek'ȳ ts'ĕhk'eh séégoléh gha goȳȳ.

EDJHTĚ'ĒH K'EKEH GHÁTS'EN- DA GOTS'ĒH MET'ÁH SATSȳ AHSÍI Łȳ KENANDġH

Amíi kŭĚ nġzhẒĒh nándéh sġi edjhtĚ'Ēh noatġi gots'ĕh satsȳ ahsíi tȳ kenandġh ts'ĕhk'eh edegha seegoleh gha goȳȳ. KŭĚ nġzhẒĒh nágedeh sġi, kŭĚ gok'endi edjhtĚ'Ēh goghȳá énidé káa dúle satsȳne megháádé edjhtĚ'Ēh noatġi háts'en-da kŭĚ k'eh nġts'gechu, ġġle énidé edjhtĚ'Ēh noatġi megháádé ahsíi gháts'enda dahgechu.

TU

Tu dáondih gogha gedéndih la, amíi kúẸ nìhzhèh nándé síi:

- Lìé dzé dene fíé fúli hono aedah -satsó mehchíẸ t'ah tu gogha gedéndih.
- Tu kaedett'e- ts'èh dene fíé dzé dene fíé ɔkí latth'ono ɔ́ɔ ehts'etái hono ɔ́ɔ sùlái tu kanet'e gha gogha gedéndih.

Tu tɔ́ t'áh aget'í gha énidé, xáádé tu nágendih gha ɔ́ɔ.

AMÍI KÚẸ NÌHZHÈH NÁNDÉ SÍI AHSÍI K'EH NÁGOENDÍH

Amíi kúẸ nìhzhèh nándé síi azhíi nìhzhèh thela síi zhee ts'èhk'eh saám̄ba nìl énidé nezú gha. Káondih énidé azhíi tsídhe ,gots'èh azhíi go-kúẸ nìhzhèh thela dzajáa énidé káa dúle saám̄ba ahsíi ts'è nìts'idháah met'áh azhɔ́ ahsíi k'èé anats'eléh.

KúẸ nìhzhèh gok'endi kíi dúyé gots'èh ahsíi ts'èhk'eh seegoleh.

GODÍ SATSÓ MEHCHÍẸ K'ÉTS'ENDÍH K'É

Godí náts'endéh síi godí gogha satsó mehchíẸ thetɔ́ ts'èhk'eh gogha seegoqíla énidé, ededí zɔ́h gha zheet'ah at'í gha ɔ́ɔ. Godí dene gúíi me- satsó mehchíẸ thetɔ́ k'è go-satsó mehchíẸ nìts'echu énidé, káa dúle go-satsó mehchíẸ ɔ́ɔ gedéhsu. Kaqíla énidé xáádé mek'eh náots'endíh ɔ́t'e.

AHSÍI GÚÍI AGOTS'ÈH? ILE ÉNIDÉ KÚẸ NÌHZHÈH GÚÍI NÌGOTS'U?Á

KúẸ nìhzhèh gúíi nìgots'íwá gha énidé, kúẸ nìhzhèh gok'endi mendáh kats'edí gha ɔ́ɔ. Azhíi chu metah datféh la azhɔ́ nìhzhèh íle énidé kaye ahsíi gúíi nìts'idháah: kúẸ nechá agots'eléh, edíht'èh- tu t'ah gots'edett'èh, ahsíi gúíi anats'ezi chu, káondih ghoh ageɔ́.

NDÉH K'EH GOTS'ÈH GOLQAH

Amíi kúẸ nìhzhèh nándé gots'èh ndéh k'eh gots'èh golqah nìhzhèh gok'endíh gha eníde, kúẸ nìhzhèh gok'endíh mendáh kahdinqí gha ɔ́ɔ. Kɔ́t'ih amíi kúẸ nìhzhèh nándé gots'èh ndéh k'eh gots'èh golqah mets'èh énidé, ededí gha:

- Azhíi kúẸ nìhzhèh ahsíi t'ah ts'igothe'íle énidé kúẸ nìhzhèh ahsíi k'eh nezú ɔ́ɔ le
- Amíi kúẸ nìhzhèh nándé gots'èh dene gots'è nehzhaa detfáa,íle énidé amíi kúẸ nìhzhèh seegohzi ts'è degɔ́ síi nighá nek'eh ɔ́ɔ ɔ́t'e.

Kɔ́t'ih ndéh k'eh gots'èh golqah mets'èhk'eh nezú agot'í le énidé, amíi kúẸ nìhzhèh gok'endi káa dúle amíi kúẸ nìhzhèh nándé síi ndéh k'eh gots'èh golqah ka-gogededháa gohgeɔ́,íle énidé kúẸ ts'èh kagoathi gohgeɔ́ gha.

NDÉH K'EH GOTS'ÈH GOLQAH TS'ÈHK'EH SAÁM̄BA YUNDAH NÌTS'IDHÁAH

Amíi kúẸ nìhzhèh nándé gots'èh ndéh k'eh gots'èh golqah mets'èh énidé, amíi kúẸ nìhzhèh gok'endíh káa dúle mets'èhk'eh saám̄ba nìnahtháah gohgeɔ́. Ezhíi saám̄ba dánéht'é yundah nìts'idháah la, kahjéne fíé sa kúẸ náots'endíh eneht'é ɔ́t'e. Ndéh k'eh gots'èh golqah fíé zɔ́h gots'èh énidé kíi fáa zɔ́h gots'ats'endíh. Ezhíi saám̄ba ndéh k'eh gots'èh golqah gha nìts'idháa la, met'áh azhíi t'ah ts'igqíthe síi, saám̄ba mets'è andéh gha,íle énidé met'áh kúẸ nìhzhèh seegogeleh gha, azhíi saám̄ba kadekíi síi, amíi kúẸ nìhzhèh nándé síi mets'è anandéh gha.

Amíi kúẸ nìhzhèh nándé gots'èh ndéh k'eh gots'èh golqah mets'èh kíi zhee ts'èhk'eh nagqídhíh le la, atfáa:

- dahxóɔ dúyé thəhne ahsíi t'ah eghálaenda ezhíi t'ah tɔ́ zhee ts'andí
- Egɔ́chíẸ zaá fíé, 2010,íle énidé medhéh ts'èh fíé sa kúẸ nìhzhèh nándé ts'èhk'eh edegha seegulá gots'èh amíi nìhzhèh nándé ts'èhk'eh edíht'èh gháádé káa dúle ndéh k'eh gots'èh golqah nìhzhèh zhee gáh at'í.

AMÍI GOGÁH NÁNDÉ MEZÍ CHU DEK'ÉNITS'ITL'ÈH

Amíi azhɔ́ kúẸ nìhzhèh nágedéh síi, amíi kúẸ ts'èhk'eh eghálaɔ́idéh gots'èhk'eh agot'í ɔ́t'e.

Łíé sa kúĕ ts'ĕhk'eh náots'endĭh gots'ĕh saám̃ba yundah nĭts'idháah

LÍÉ SA KÚĚ TS'ĒHK'EH NÁOTS'ENDĪH

Amíi kúĕ gok'endĭh sĭi łíé xaye taonét'e náots'endĭh ts'ĕhk'eh uzhe azhéhġi. Ezhĭi la saám̃ba dánéht'ée ts'ĕhtsĭ gots'ĕh azhġ nĭzhĚh nats'endĕh ts'ĕhk'eh goghágenda. Amíi nĭzhĚh nándé gots'ĕh łíé xaye taonét'e saám̃ba ehtsĭ énidé, ekúh łĭh kúĕ ts'ĕhk'eh eghálaġidéh-ke gondáh kadáhnġi, ezhĭi xáádé azhġ ahsĭi tah goghġ-genda gha. Canada góts'ġendĭh ts'ĕhk'eh chu edeghá eqĭht'l'Ēh seeneleh gha goġġ gots'ĕh amíi kúĕ gogha eghálaġidéh-ke gondáh kaġĭnġi gha goġġ. Eqĭ eqĭht'l'Ēh la megháádé Ehchidhĭi Zaa zhee t'ah ahsĭi azhġ eghġgen-da.

Amíi kúĕ nĭzhĚh ts'ĕ tadetláa gha énidé, łíé sa ts'ĕhk'eh kúĕ gok'endĭh ts'áendĭh gha goġġ. Amíi kúĕ nĭzhĚh nándé sĭi, łíé sa mehonidhĭi ekúh zhee gha amíi kúĕ nĭzhĚh gok'endĭh ts'áendĭh gha. Amíi kúĕ nĭzhĚh nándé nágoindi énidé, kúĕ nĭzhĚh

gok'endĭh dánéht'ée nágoindi sĭi eqĭht'l'Ēh zhee ghġá gha. Amíi kúĕ nĭzhĚh nándé dúyé azhġ eqĭht'l'Ēh náendĭh énidé, ekúh łĭh kúĕ nĭzhĚh gok'endĭh káhnġi ghá goġġ, káondĭh énidé yundaa daed-edháa zhee ts'áendĭh ts'ĕhk'eh zhee gha seegoleh gha.

KÚĚ TS'Ē TATS'ETLÁA TS'ĒHK'EH YUNDAH SAÁM̃BA NĪTS'IDHÁAH

Edġ kúĕ ts'ĕhk'eh eġáa la megháádé kúĕ ts'ĕ tats'edetláa gots'ĕh saám̃ba dánéht'ée yundah nĭts'idháah mek'eh dat'l'Ēh ġt'e. Amíi kúĕ ts'ĕ tadetláa sĭi zhee dhéh ts'ĕ kúĕ ts'ĕhk'eh saám̃-ba ehnáa tanĭ nágoindĭh gha goġġ. Tai sa godhéh ts'ĕ saám̃ba dánéht'ée kúĕ nandáh nĭnidháa sĭi ,ezhĭi tanĭ náendĭh gha goġġ.

Kúĕ ts'ĕ tats'etláa ts'ĕhk'eh yundah saám̃ba nĭts'idháah gháádé káa k'ġne nĭzhĚh tats'et-láa. Ezhĭi saám̃ba łíé sa nĭzhĚh náts'endé gha náots'endĭh sĭi kĭi łáa t'ah k'et'áġ ageléh le.

Saám̃ba la gogha łáot'e nĭġidháah

Kúĕ gok'endĭh la nĭzhĚh náts'endé ts'ĕhk'eh saám̃ba nĭts'idháah sĭi saám̃ba kúĕ gha nĭġidháah gots'ĕh azhĭi łíé sa mek'eh łáa saám̃ba metah ałĭ sĭi thġhne gha gek'endĭh. Amíi kúĕ ts'ĕ tadetláa sĭi dádedháa ts'ĕ ahsĭi ts'ĕ tadetláa ts'ĕ saám̃ba geghá k'endĭh.

Eʔáa gots'eh azhíi k'ěé k'éots'eʔá

AMÍI KÚĚ NĪZHĚH NÁNDÉ SÍI MEGHA EʔÁA HOLĪ

Amíi kótah nágedéh kúĚ ts'ě táogedéhtsi énidé, edeqi gots'eh kúĚ nĪzhĚh gok'endíh efexee eʔáa k'eh dezi níqit'éh. Ezhíi efexee eqiht'éh seeqílá la megháádé gha kagot'é geqi ts'ehk'eh aqílá q't'e. Ezhíi la megháádé amíi kúĚ nĪzhĚh tadetláa gots'eh kúĚ gok'endíh síi eqiht'éh k'ěé k'éogeʔá gha goʔo-dáondih eʔáa gúlii gots'eh azhíi k'ěé k'éots'eʔá ezhíi la amíi KúĚ NĪzhĚh nágedéh ts'ehk'eh eʔáa q't'e.

Amíi kúĚ ts'ě tadetláa see nezú eqiht'éh k'ézhahtı gha goʔo, ezhíi la sée met'áodéʔá q't'e gots'eh eqiht'éh k'eh nezı qit'éh medhéh ts'ě eʔáa ts'ehk'eh nezú keodenéshq énidé nezú gha. KúĚ nĪzhĚh gok'endíh gots'eh amíi kúĚ ts'ě tadetláa síi eʔáa eqiht'éh efet'ě gots'ě andéh gha.

Amíi kúĚ nĪzhĚh nándé gots'eh dene gonáa, gots'eh kúĚ nĪzhĚh gok'endíh, gots'eh eʔáa chu mets'edihchá gha goʔo

Amíi kúĚ nĪzhĚh ts'ě tadéhtláa síi dúyé dzáa k'égoʔá:

- Amíi dene gonáa'ile énidé kúĚ nĪzhĚh gok'endíh gots'eh ahsíi thelá dúyé ahsáa ts'elé.
- Dene gonáa nágedéh gots'eh kúĚ nĪzhĚh gok'endíh síi gogha tsıne goʔo gha.

Kot'ih dene gúlii nĪzhĚh nágedéh nezú aget'ı énidé káa dúle kúĚ nĪzhĚh gok'endíh káhts'eqi.

KúĚ nĪzhĚh gok'endíh la amíi ahsíi t'ah dzáa k'égoʔá énidé edeqi gha azhq zhee nadáh seegoleh gha

Dene kúĚ nĪzhĚh nándé dúyé:

- KúĚ nĪzhĚh ahsíi t'ah dzáa gohʔo.
- Amíi kúĚ nĪzhĚh zhee héh nándé dúyé dzáa k'égoʔá gháilé

DÁONDIH KÚË NĪZHẒĒH NÁTS'ENDÉ LA EDJHTL'ÉH GHÁÁDÉ K'EOTS'E?Á

Amíi kúë nĭzhẓĕh nándé gots'ĕh nĭzhẓĕh gots'ĕhk'ĕh eʔáa k'ĕé k'égoʔá le énídé, kúë gok'éndĭh azhō dáondĭh nezū nĭzhẓĕh náts'endé ts'ĕhk'ĕh edjhtl'ĕh eg-hogenda. Kúë nĭzhẓĕh náts'endé ts'ĕhk'ĕh edjhtl'ĕh gúlii la, megháádé dáondĭh k'éots'eʔá gha ɔt'e, ezhiu gháádé kagogedháa ch'á, gots'ĕh káa dúle dene ííé gogha theda t'áh azhiu ghōh ats'e't'ĭ ts'ĕhk'ĕh gots'ĕ gondéh.

KÚË NĪZHẒĒH AZHIU MET'ÁH GONEZU

Kúë nĭzhẓĕh azhiu met'áh gonezu la kúë nĭzhẓĕh gokō náts'endé, tu thekō gots'ĕh tu thek'á k'ĕt'e chu, ek'ák'ō etfeh, gots'ĕh ahsii gonáa chu met'áh nĭzhẓĕh gonezu. Edĭ ahsii azhō eʔáa met'áh thelá énídé, kúë nĭzhẓĕh gok'éndĭh la daed-edháa ts'ĕ nĭzhẓĕh náts'endé ts'ĕ kagúht'e gha.

DÚYÉ AMÍI KÚË NĪZHẒĒH NÁNDÉ METS'Ĕ NEHZHAA TS'EDETLÁA LE

Kúë nĭzhẓĕh gok'éndĭh káa dúle ahsii ghōh nezhāa detfáa:

- Dáhsee eʔáa gots'ĕh amíi kúë nĭzhẓĕh nándé ahsii ts'ĕ ghōh dĭndĭ sĭi zhee k'ĕé k'égoʔá sóɔndĭ, atf'áa kúë nĭzhẓĕh ahsii ts'ihgúthe, tfeh t'áh satsó etfeh met'áh nĭzhẓĕh gonidhiu ĭle énídé tu k'ĕt'e ts'ĕhk'ĕh chu.
- Sáededháa kúë nĭzhẓĕh ahsii eghálaeda ts'ĕhk'ĕh gogháenda.

- Azhō kúë nĭzhẓĕh gogháenda.
- Amíi gonáa kúë ts'ĕh tadetfáa kúë gots'ĕ kahzi.

Amíi kúë gok'éndĭh gots'ĕh amíi nĭzhẓĕh nándé sĭi, ɔkĭ dzé nahk'ĕh edjhtl'ĕh zhee ghōʔa gots'ĕh ehtf'ee ehts'ĕdĭl sadzee gots'ĕh ehxee ehts'ĕdĭl sadzee ekúh zhee zōh kúë gok'éndĭh ts'ĕ natfáa gha. Daededháa go-kúë ts'ĕ natfáa gha gots'ĕh azhiu ghōh at'ĭ gondáh kaɖĭ gha goʔo. Amíi kúë nĭzhẓĕh nándé káa dúle danet'e sadzee ĭle énídé daededháa sets'anetfáa zhehdnĭ gha.

Káondĭh kóó, kúë gok'éndĭh kĭi amíi kúë nĭzhẓĕh nándé ahsáa ehndĭ le gots'ĕh káa dúle zhee kúë nehzhāa detfáa.

- Ahsáa gujáa- gots'ĕh amíi nĭzhẓĕh nándé kĭi theda le.
- Kúë gok'éndĭh ghōh zhehdnĭ.
- Kúë gok'éndĭh dahōh amíi nĭzhẓĕh nándé ahsĭh ts'ĕ tadéhtfáa enidhe- Gots'ĕh kĭi zheendáh ahsáadĭ le.

AHSII TS'IHTS'ITHE

Amíi kúë nĭzhẓĕh nándé sĭi ekúht'ĭ gondáh kaɖĭ gha:

- Azhiu azhō kúë nĭzhẓĕh tsĭdhe énídé ekúht'ĭh kúë nĭzhẓĕh gok'éndĭh kahɖĭndĭ.
- Amíi negáh at'ĭ nĭzhẓĕh ahsii ts'ithe énídé azhō ne-saám̄ba t'áh naĭndĭh gha. Kúë gok'éndĭh sóó edjhtl'ĕh nets'ĕ nĭʔá gha gots'ĕh ííé sa gotah azhō ne-edjhtl'ĕh náĭndĭh gha.

Amíi kúë nĭzhẓĕh nándé ĭle énídé dene gúlii gots'ĕh amíi kōtah negáh theda, gots'ĕh ahsii tsĭh-gúthe énídé kúë gok'éndĭh gots'ĕh ehtth'iahtĭ gondáh kaɖĭndĭ gha goʔo. Dáondĭh t'áh la, ahsii káondĭh la kĭi xáádé thāhne k'éogeʔá t'áh ajujáa ɔt'e.

Kōt'ĭh kúë gok'éndĭh amíi nĭzhẓĕh nándé azhĭla enidhe énídé, ededĭ gha azhiu ts'idhe sĭi azhō de-saám̄ba t'áh názhendĭh gha.

KÚË NĪZHẒĒH ANET'Ĭ GHÁILÉE

Kōt'ĭh amíi kúë nĭzhẓĕh nándé kĭi gozhāa ts'ĕ ezhiu at'ĭ gháilée énídé:

- Kōt'ĭh ɔkĭ dze ts'ĕ kĭi nĭzhẓĕh ats'e't'ĭ gháilée enidé ĭts'e Ndaa zaa ííé – Xah zaa tai hono ts'ĕ, edjhtl'ĕh t'áh kúë nĭzhẓĕh nándé ts'ĕ edetf'ĕh gha goʔo.
- Kōt'ĭh tǎhɖĭl dze ts'ĕ kĭi nĭzhẓĕh ats'e't'ĭ gháilée énídé Ts'ahlĭ Zaa ííé- Egōchĭe Zaa tai hono ts'ĕ kúë gok'éndĭh ts'ĕ edjhtl'ĕh gha goʔo.
- Kōt'ĭh noót'ĭe ííé nedaa theda gha énídé, kúë gok'éndĭh mendáh kaɖĭndĭ.

Ne kúĚ nezu gok'endíh

NIHZHEH AHSÍI SEEH? GOTS'EH AHSÍI K'ĚĚ ANTS'E?IH

KúĚ gok'endíh síi azhíi met'áh kúĚ gonezu azhó fáondih nezu zhee k'éndíh. Séé ahsíi azhó nezu k'endíh, ahsáa gondéh ch'á nezu ahsíi the-hía, gots'eh azhó ezáa k'ĚĚ nezu k'égozá.

Ííé xaye taonét'e gođi nánedé síi ne-kúĚ nihzheh ahsíi dahsée nezu eghálaenda ts'ehk'eh gogháenda gha:

- Gođi ek'aek'ó keats'ige k'Ě, t'eh t'áh satsó et'eh, satsó met'áh tu thekó at'i
- Gots'eh tu thekó tene
- Ek'aek'ó k'Ě
- Tu k'Ětt'e k'Ě, te gots'eh te dzóot'e ts'ehk'eh satsó ezéh mé t'áh dahthe?o
- Met'áh kó nats'enehtthih

Eht'ee gots'eh ehxée ehts'édíi sadzee xoh gha káa dúle kúĚ gok'endih nihzheh ahsíi tah gogháenda. Qkí dze náhk'eh mendáh kats'edí gha gozo. Káondih éníde amíi nihzheh nándé síi zhee ts'Ě godákadechu gha gozo.

Kot'ih kóo nihzheh kúĚ ts'ehk'eh ahsíi eghálaenda le'ile gots'eh ahsíi azhó nioníthe éníde, amíi kúĚ nihzheh nándé síi kúĚ gok'endih ekúh t'ih zhee ndáh kađi gha gozo. Ekúh t'ih kúĚ gok'endih ahsíi azhó seeleh gha.

SACHS HARBOUR

KŮĚ NĪZHẒEH AHSÍI SEEH?I GOTS'ÉH AHSÍI NEZŮ K'ENDÍH

KŮĚ NĪZHẒEH gok'endíh azhō ahsíi NĪZHẒEH thela nezŮ k'endíh gots'ēh azhíi k'ēē k'éots'ēʔá chu k'ēē eghá-laenda gha goʔo.

Edj gháádé agot'Ĺi, kŮĚ gok'endíh sĹi

EDJ gháádé k'égoʔá gha goʔo:

- Sáadedháa mé k'éátsih gots'ēh dechĹité, dekégŭʔá gots'ēh dekáodeʔa,ejaa k'é, mezhíh ahsíi thek'á thela gots'ēh satsō, mekeh edek'éáts'etsih, tsō teni,met'áh tth'á k'eaetsih, mékáet'é k'é, ahsíi gonáa chu.
- Třeh t'áh satsōk'ō ts'ēhk'ēh godĹi k'ets'ih k'é řaondíh gohtth'elē xádedzeh t'áh seegohʔi gha goʔo. GodĹi k'ets'ih k'é dúyé edĹiht'řéh tehŹíé, met'áh kŮĚ NĪZHẒEH náts'edéh gots'ēh ahsíi gonáa mek'ēh NĪNAHTĥ le.
- Dekégŭʔá chu medháa nezŮ gok'eándíh. AnsĹi mek'ēh NĪNAHTĥ le.
- Kaye godáĹto k'é gots'ēh dekégŭʔá azhō zhah gots'ēh tē ch'á nezŮ gok'eándíh.
- GodĹi kŮĚ ts'ē NĪZHẒEH ts'edetřáa k'é godeʔá ahsíi dahĹĹá sĹi azhō nezŮ menadáh seegohʔi gots'ēh nezŮ gok'endíh gha goʔo. Ahsíi ndeh k'éh dahĹulá le. Zhah gots'ēh tē ʔoĹukáa.
- Kaye góhdĹi énidé ejaa k'é azhō godaĹĹháa.

- GodĹi met'áh ahsáa ts'endéh ch'á ahsíi thelaĹle énidé amĹi kŮĚ NĪZHẒEH nágedéh gogha duʔo hŭtřĹi agodĹi sĹi ezhíi mech'á deʔá dúyé godĹi satsō mehchĹíé k'éts'endih k'é gots'ēh dekáodeʔaĹle énidé dekégŭʔá k'é náogogŭzhēh le.
- Daéhtee tehtsá, dlŭā gots'ēh ahsíi gonáa nahxee ghálaenda gots'ēh meghōh dúyé enahthē, gots'ēh dagodáhke enahthē énidé kŮĚ NĪZHẒEH gok'endíh mets'ē gahndéh.
- Ek'ak'ō, met'áh ek'aek'ō nats'edĹhtře.Ĺle énidé godĹi ahsíi deáts'edĹhgo k'é met'áh atĹi taoné'te mets'ēh hŭtřĹi naodetth'Ĺle gots'ēh azhō met'áh k'éndah ahsíi NĪZHẒEH eghálaenda le énidé kŮĚ NĪZHẒEH gok'endíh mets'ē gundéh.

KÁANELÉH LE:

- Deʔā zhéhnágozhēhĹle énidé ahsíi gonáa godáĹto k'éĹle énidé dekáodeʔa k'é ahsíi dáhdahřa le.
- Dene řo ne-kŮĚ NĪZHẒEH agut'Ĺi leĹle énidé amĹi kĹi goʔi edĹiht'řéh k'éh datřéh le gots'ēh dúyé NĪZHẒEH nágedéh gháĹlee.
- ĹĹthĹi godáĹto k'é dáondih NĪZHẒEH ats'etĹi ts'ēhk'ēh edĹiht'řéh KedĹhtsēh.
- Daéhtee mezhíh tu anats'ēʔi dúyé káondih met'áh atĹi, atřáa athee ts'ē kŮĚ NĪZHẒEH gok'endíh kahĹandĹi énidé ʔoh.
- Azhíi mets'ēh třeh det'ōĹle énidé tleh det'é sĹi mets'ēhk'ēh kaye kŮĚ godháa dádatĹaa le.

AKLAVIK

AHSÍI GONÁA NAXEE GHÁ-LAENDA MECH'Á NEZÛ K'ÉOTS'E?Á

- Ekúh t'ih azhíi dahdít'í s'ii azhó seeneleh. Azhíi zhágúndíh n'ihzhèh mek'enendíh énidé membedée gots'èh tu ǫk'í dzè ts'è n'ihzhèh olá le.
- Mǫshéts'ezheh káondíh s'ii azhó tth'á medadenitǫ'íle énidé ejáa tení tth'á Zhíh nínidháa, at'áa edíht'éh'íle énidé eqíht'éh'tení mezhíh anelá énidé Káa dúle zhee zhíh kágoh'á gots'èh eqíht'éh megee deyéhtth'èè nílé.
- Godenít'e k'é /íle énidé godí mǫshéts'ezheh ts'èh xǫh gotselé énidé azhó Seeguléh (ahs'ii n'ihzhíh thela mendé íle énidé mezhíh káondíh ghagedí).
- Ejaa tǫl'é tení medadenitǫ zhíh gohtth'éle nínahthah gots'èh ílé dzè nahk'éh ǫhdahndíh.
- Tth'á tsé énidé azhó tedhe dahdulá le. Ekúh t'ih dúyé mek'eáíhts'ih gha enidé tu gots'èh tth'á dat'èh tah túh olá.
- Mǫshéts'ezheh tth'éle gots'èh tehtsá meyéhtth'èè gohtth'éle xadedzéh t'ah azhó húle aneléh.
- Godí tu k'étt'e k'é megáh gotselé'íle énidé tu k'étt'e k'é gots'èh tu kadet't'e K'é azhó kúé n'ihzhèh gok'endíh satsǫ k'ó medháah chóh tth'ále zhee dháah oléh gots'èh seeǫíleh.
- Tsǫ k'é n'ihzhèh met'áh níhts'í ehts'í nezǫ eghálaenda énidé ezhíi met'áh azhó Godí tu t'ah gotselé azhó k'étt'ǫǫ andéh gha.
- Ahs'ii gonáa neghálaenda enedhe énidé, ekúht'íh kúé n'ihzhèh gok'endíh mets'è gundéh.

TLEH T'AH SATSǫK'ǫ

Kúé n'ihzhèh gok'endíh la t'èh t'ah satsǫk'ǫ ts'èh godí t'èhlé azhó ahs'ii k'éh níkeh s'ii gúlii azheh'í gha goǫ.

Kót'íh n'ihzhèh met'áh kúé gonidíhíh k'ii eghálaenda le énidé, amíi kúé n'ihzhèh nándé ekúht'íh kúé gok'endíh ts'è gundéh gha.

KÛË N'IHZHÈH T'AHSÍI N'IHZHÈH THELA

Kúé n'ihzhèh gok'endíh s'ii amíi kúé n'ihzhèh nágedéh s'ii n'ihzhèh ahs'ii thek'á thela gots'èh satsǫ nahxee gha níǫídháa gha. Azhíi gonáa s'ii eqíht'éh ts'è ghǫh d'indí s'ii metah dat'éh gha.

TSǫ KÛË

Amíi kúé n'ihzhèh nándé s'ii ekúht'íh kúé gok'endíh ts'è gun-déh, at'áa:

- Tsǫ tení, mekeh edek'eáts'ets'ih íle énidé godí tu godet't'é k'é dúyé tu goet't'íé.
- Tsǫ kúé n'ihzhèh met'áh níhts'í ehts'í h'útt'í nadetth'èè. (Kanéh'dfa LE. Níhts'í ehts'í met'áh godí gotselé énidé ahs'ii denít't'e nehzhéh mets'èh'ǫ k'endáh kat'í le.)
- Tu thek'ó h'úle énidé chu.

DÁONDIH T'AH NE KÛË N'IHZHÈH GOTSELÉ AGONDÉH CH'Á MEGHǫH NEHNDÍHGA.

GOTSELÉ ÉNIDÉ MET'ÁH MÉ T'ÁH AHSÍI DENITLE NEHSHEH GHA.

Yundaa kago't'elé ch'á, godí gotselé s'ii meghǫhnehndíh.

- Kúé thǫhne goǫ s'ii kúé daa godí tu gha satsǫ ní'á gots'èh godí uzhe ts'è tu Kadet't'e s'ii nezǫ le énidé, kúé gok'endíh mets'è gundéh.
- Tu k'étt'e k'é mets'èh tu det'é énidé kúé gok'endíh mets'è gundéh.
- Mékáiht'éh gots'èh edek'eáts'ih énidé níhts'í ehts'í gots'èh K'ets'íh k'é Medakádídháah.
- Met'áh níhts'í ehts'í hono ǫǫ s'uláí godenéh't'e ts'è medakádíchu íle énidé mek'éh sadzee the'ǫ s'ii hono ǫǫ s'uláí godenéh't'e ts'è et'èh analéh, káondíh énidé met'áh n'ihzhèh gotselé k'et'ǫǫ andéh gha.

KǫT'ÍH AHSÍI GHÁINDA GOTS'ÈH GOTSELÉ T'ÁH AHSÍI DENÍT'L'E NÉHSHEH ENEDHÉ ÉNIDÉ, KÛË GOK'ENDÍH METS'È GUNDÉH.

AHSÍI CH'ÍLE GOTS'EH AHSÍI TENI GOGHỌH NÁGENDÍH

Amíi kúĚ nĪzhẒeh nándé síi:

- Ahsíi ch'íle gots'eh ahsíi teni goghọh nágendíh síi godi k'aodhe ahsíi káondih ts'ehk'eh seegoǵíla síi, ekó azhọ nínidháah.
- Ahsíi nágehtsi dze keogedihshọ énidé.
- Ahsíi ch'íle nechá gots'eh mek'ets'edéhtthi káondih azhọ ȳhdahthah gha goȳo.

Amíi kúĚ nĪzhẒeh nándé síi **DÚYĚ**:

- Ahsíi ch'íle gots'eh ahsíi teni goghọh náendíh kaye dahzhedihfa'ile énidé dúyĚ dékégúǵá'ile énidé kaye dahnéhtse k'eh zhee K'éndih.

MET'ÁH TS'ĚNDA YUNDÁA GOGHA MEK'EODÍ

Amíi nĪzhẒeh nándé síi dáondih tfeh t'ah nĪzhẒeh gonidhíh, ahsíi k'éats'idihgo k'é, gots'eh tu chu t'ah aget'i énidé nezȳ geghoh ihndih gha, megháádé ahsíi k'éťǵǵ andéh gha gots'eh kótah chu gots'eh ahsíi azhọ ndéh ts'ehk'eh mets'aodih gha.

MET'ÁH TU THEKÓ NIDHÍIH (MEGHÁÁDÉ TU THEKÓ)

- Méhfats'edahtá dȳi hono ȳóǵ t'úli ts'Ě aneléh (t'íe latth'ono ȳóǵ ȳki hono) ts'Ě aȳt'e, dúyĚ mek'ézhii ȳt'e ghaílee gots'eh dúyĚ chu gúlii aneléh.
- Ííe dze ts'Ě duȳȳih gha énidé tu met'áh nidhíih ts'ehk'eh kúĚ gok'endih Mendáh kaȳndȳi.

EK'AEK'Ó GOTS'EH AHSÍI GONÁA KEATS'EDÍHGO

- Ek'aek'ó met'áh anet'i énidé zoh ek'aek'ó díhtfaa.
- Ek'aek'ó déanéla met'áh ek'aek'ó tȳ yudee at'i le zoh t'ah anet'i.
- Ahsíi keats'edihgo ts'ehk'eh ahsíi t'ah anet'i le énidé azhọ ahsíi kanéhdlá'ile énidé azhó ahsíi medadénidháah.

TU

- Azhíi t'ah anet'i gha zoh met'áh anet'i.
- Neghú k'eaetsih taónete tu medadénichu.
- Hono godenéhtte'ile énidé híh edek'eaitsih.
- Tsó teni'ile énidé tu k'éťt'e k'é tu det'eh énidé kúĚ gok'endih ekúht'ih Mets'Ě gundéh.

MET'ÁH NĪZHẒEH GONIDHÍIH

- Met'áh satsó dakats'edechu ȳki hono ts'Ě aȳt'e C (ehts'étaí hono ȳóǵ ehts'édȳi ȳt'e).
- KúĚ nĪzhẒeh nazhaaȳe gots'eh nĪzhẒeh gokéah t'ah at'i.
- Xaye góhdli énidé ejáa k'e medadénahchu.

JEAN MARIE RIVER

Nezų k'éots'eʔá

KŲ TS'ĚHK'EH NEZŲ K'ÉOTS'EʔÁ, ŁE, MET'ÁH SAT- SŲ EẼEH, TŁEHLE (CO)

KŲ t'ah godłt'ah ch'á amıı kúẼ
nıhzhęh nándé sıı **EKÚHT'I** edı ahsıı
k'ée K'égoʔá gha goʔo:

- Azho kúẼ ts'ęh kaogethı gha.
  - Azhıı mexee thela la, kúẼ mehch'á nıdháah nadázhah gots'ęh godł azho t'eadéh gha gots'ęh ahsıı káondıh menadáh seegoafeh.
- KŲ nanehtthıh-ke ts'ę edahtı.
  - Nets'ę xŋ met'áh gots'ę gundéh ts'ęhk'eh ets'edehtá nınichu. KúẼ gohch'á kadet'á gots'ęh nıdhah nınet'á énidé xŋ gots'ę edıhtı.
- Godáıto gots'ęh ejaa k'é azho godadenıdháa.
- SatsŲ k'eh tenı dahthehtŲ gots'ęh ahsıı mekeh det'aa énidé tenı medáeto t'ah kŲ nıhtthıh.

KÁA NELÉH LE:

- Azhıı déht'ah sıı kúẼ ts'ęh kadıchu le.
- At'áa kıı agoatselé godéht'ah énidé káa dúle met'áh kŲ ts'enehtthıh t'ah kŲ nıhtthıh.

KŲTAH GODŁT'AH CH'Á NEZŲ GOK'ETS'ENDİH

KŲt'ah godłt'ah ch'á amıı kúẼ
nıhzhęh nándé sıı **EDJ KANELÉH:**

- Ts'éét'úu azho nıhtthıh.
- Łe gots'ęh ahsıı lée (CO) ts'ęhk'eh satsŲ ezéh sıı (medadenıchu le).
- T'ęh t'áh satsŲ dek'Ų k'é azhıı azho dahqıla sıı káa dúle met'áh godłt'ah mets'ęhk'eh nezų gok'éandıh.
- Godł satsŲ seets'ehŲ k'é t'áondıh godádenahtŲ gots'ęh t'ęh satsŲ k'é chu godł katsı k'é chu medákadenahtŲ chu.
- KŲ gots'ęh azhıı gonáa met'áh kŲ ts'ıt'á sıı dezŲ ch'á nezų mek'éandıh.
- Met'áh nızhęh gonıdhııh satsŲ keáts'ıgo sıı nezų met'áh at'ı Gots'ęh t'áondıh seeaŲı.
- Godł ek'áek'Ų dek'Ų k'é chu ek'áek'Ų nezų t'áh at'ı.
- Met'áh ahsıı k'éáts'ıgo met'ıh gots'ęh godł ahsıı déts'edıhgo K'é chu nezų mek'éandıh (azhıı t'etŲ, azhıı tadédadhe,ıle énidé azhıı mezhŲ).
- Azhıı met'áh at'ı gha énidé met'áh ahsıı déts'edıhgo t'ıe zŋh t'áh at'ı.

KÁA NELÉH LE:

- Ts'éét'úu et'Ų tenııle énidé góhtth'elé tenı keh nıhtthıh le.
- T'ęh satsŲ chu godł katsı k'é chu kaye ts'ęh nıhtsı thek'á katsı Énidé medádenıchu. Kaye ts'ęh nıhtsı megháádé t'ęh satsŲ k'é nezų eghálaenda Ų'e.
- T'ęh satsŲ k'é káa dúle ahsıı k'éenendıh.
- KúẼ gots'ęhxŲıle énidé kúẼ godháa t'ęh gots'ęh azhıı káa dúle dıt'aa nıdháa Ųlá.
- Daéhte k'eh ts'éedıt'úu le.
- SatsŲ k'eh méhnaecheh thęhne Ųlá le. T'ęh t'áh mékáıht'éh énidé nezų meghgh nehndıh.
- Met'áh ahsıı déts'edıhgo sıı dechıté k'eh tétthechúıle énidé Kaodeʔá sıı ekúh zhee taláh nınichu.

KŲt'ıh ahsıı gonıh énidé amıı kúẼ
nıhzhęh nándé sıı kúẼ gok'endıh
ts'ę Gondéh gha:

- Ek'áek'Ų t'ıh dzŲŲ'e gots'ęh mezhŲ mŲodatı, t'ęh dek'alı Det'éhıle énidé t'ęh satsŲ nezų eghálaenda le.
- Godłııdı kŲné k'é goʔo ek'áek'Ų ts'ęhk'eh medadádhe énidé.
- Met'áh satsŲ ezéh t'áondıh ezéh (mekáıht'éh taonét'e xáádé medákadedhıh, káondıh kŲó met'ıh kanéhdıa le.)

**TĒEH LE LA TĒEH LE (CO)
METS'ĒHK'EH MET'ÁH SATSÓ
EZÉH**

Kúë nĭzhẓeh gok'endĭh sĭi azhŋ
kúë nĭzhẓeh tē gots'ēh tfeh
le ts'ēhk'ēh Káondĭh nĭzhẓeh
nĭzhĭdháh gha goṛŋ.

Tfeh le la tfeh ŋt'e. Kĭi dúyē
megháts'enda gots'ēh ts'ehtsē
gots'ēh kót'ĭh met'áh ts'ejĭ énidé
met'áh dzáts'endéh. Kót'ĭh tfeh le
ĭle énidé tē ts'ēhk'ēh satsŋ ezéh ĭle
énidé Kĭi médadenddhĭh le énidé
ekúht'ĭh azhŋ kúë ts'ēh kaodáhthĭ.

Gogháádé kúë gok'endĭh mets'ē
edahŋ. Kúë gok'endĭh la satsŋ
ezéh k'endĭh ŋt'e gots'ēh fĭé xaye
taonét'e mekŋné gŭfĭi azhehŋ ŋt'e.

Kót'ĭh Kĭi ohk'ēh zŋh satsŋ ezéh
énidé, mekŋné nátsē le t'áh ezéh.
Káondĭh énidé kúë gok'endĭh
mets'ē edĭhŋ.

**TĒEH LE LA TĒEH ŲT'E. KĪI DUYÉ MEGHÁTS'EN-
DA GOTS'ĒH TS'EHTSĒ GOTS'ĒH KÓT'ĬH MET'ÁH
TS'EJĬ ÉNIDÉ MET'ÁH DZÁTS'ENDÉH. TĒEH LE
TS'ĒH SATSŲ EZÉH ÉNIDÉ METS'ĒHK'EH NEZŲ
EDEGHŲ AHNDĬH.**

Kotah Kűé Nágedéh Kűé Gohch'á Kaóts'edehthi

KŮĚ NĪZHĚH TS'ĚHK'EH ?E?Á LA MET'ÁH AMÍ KŮĚ NĪZHĚH NÁNDÉ SÍ KÁA DŮLE AHSÍ GONÁA TS'ĚHK'EH MELÓH AGOT'JH, AT'ÁA:

- Kűé nĪzhĚh gok'endĪh gots'Ěh amí nĪzhĚh nándé sÍ káa dúle efexee.
  - Azhí ts'Ě ghoh gedí sÍ eqĪht'Ěh k'Ěh nĪqĪt'Ěh.
- Amí kűé nĪzhĚh nándé ĺĪle énidé kűé gok'endĪh sÍ eqĪht'Ěh eht'áá Ehlegħaǵıǵa.
- Kűé gohch'á kadetǵa.

AMÍ KŮĚ NĪZHĚH NÁNDÉ SÍ AZHÍ TS'Ě GHOH DINDĪ SÍ ZHEE TS'ĚHK'EH ENOT'E

At'áa amí kűé nĪzhĚh nándé sÍ azhí ts'Ě ghoh dindĪ sÍ zhee ts'Ěhk'eh enot'e gots'Ěh kűé gohch'á kadéhtǵah énidé, tai hono dzĚ ekúh zhee gotáh kűé gok'endĪh eqĪht'Ěh zhee ghohá għa.

Amí kűé nĪzhĚh nándé gots'Ěh azhí ts'Ě ghoh dindĪ sÍ mets'Ěhk'eh seegóhŋeh enidĤé énidé káa dúle amí kűé ts'Ěhk'eh gogħa seegoǵı sÍ zhee ts'Ě gondéh, at'áa kűé gok'endĪh:

- Kí kűé nĪzhĚh seegogeleh gháĺle.
- Kí nĪzhĚh ahsí thela seeleh gháĺle (at'áa tǵeh satsǵ met'áh kűé nĪzhĚh gonidhíh, ĺıdĪ kǵné ts'Ěhk'eh chu) ahsí azhó amí kűé ts'Ě tadetǵa medhéh ts'Ě seegoǵıla.
- Amí kűé nĪzhĚh nándé sÍ nezı zhee xee eghálaenda.

Kót'Īh amí kűé nĪzhĚh nándé sÍ móot'Īe tsĪhzeethi, káondĪh énidé amí kűé ts'Ě k'aodhe gots'Ě gogendéh káondĪh ezhí megháadá káa dúle azhí ts'Ě ghoh dindĪ eqĪht'Ěh seegeleh. Kűé gok'endĪh káa dúle eqĪht'Ěh azhí ts'Ě ghoh ts'edĪ sÍ amí káondĪh k'ǵnĚ nidĤe énidé, amí kűé nĪzhĚh nándé gots'Ěhk'eh eqĪht'Ěh k'ǵnĚ seeleh.

KŬĚ TS'Ě K'AODHE EDJHTĚ'ĒH NÁTSE GHŌH ENŌT'Ē

Ahsii k'ĕ k'ĕots'ĕrǎ ǵt'e, ezhiu t'ah Kŏt'ih kŭĚ ts'Ě k'aodhe sii edjhtĚ'Ēh nátse ghŏh enáts'ut'e enidhe énidé káa dúle zhee ts'ĕhk'ĕh seegoleh:

- KŭĚ ts'Ě k'aodhe sii tai hono dze medhéh ts'Ě amii kŭĚ nĭzhẒĒh nándé sii edjhtĚ'Ēh zhee ghŏrǎ gha goŕŕ.
- Kŏt'ih edjhtĚ'Ēh nátse la daedédháa gedĭ gots'ĕh tai hono ǵŕŕ ĩé dzeĭle énidé mek'ézhiih gedĭ sii ekúh zhee ts'Ě ǵŕh gha edjhtĚ'Ēh nátse nezŭ.
- Kŏt'ih amii kŭĚ nĭzhẒĒh nándé dúyé k'áchu kŭĚ gúlii ts'Ě tadetla énidé káa dúle amii kŭĚ ts'Ě k'aodhe gots'Ě edjhtĚ'Ēh niǵiŕa gots'ĕh kŭĚ ts'Ě k'aodhe káa dúle amii kŭĚ ts'ĕhk'ĕh ǵĕrǎ niǵidháh ts'ĕhk'ĕh edjhtĚ'Ēh nátse seeleh, káondih énidé edjhtĚ'Ēh nátse ts'ĕhk'ĕh enaǵit'e gha.

KŭĚ ts'Ě k'aodhe káa dúle amii kŭĚ ts'ĕhk'ĕh ǵĕrǎ niǵidháh ts'ĕhk'ĕh edjhtĚ'Ēh nátse hono dze medhéh ts'Ě zhee daǵichu,at'áa amii kŭĚ nĭzhẒĒh nándéĭle énidé amii zhee gáh at'ĭ ts'ĕhk'ĕh:

- Amii nĭzhẒĒh nágedéhĭle énidé kŭĚ ts'Ě k'aodhe táondih goghálaenda.
- KŭĚ nĭzhẒĒh ahsii tsihthi gots'ĕh kii nazheendih le.
- Amii kŭĚ ts'ĕhk'ĕh ǵĕrǎ niǵidháh sii kii zhee k'ĕĕ k'ĕgoŕǎ le.
- Amii kŭĚ nĭzhẒĒh nágedéh sii gots'ĕhk'ĕh edjhtĚ'Ēh nátse thela, kii Zhee k'ĕĕ eghálaenda le.

- Amii dene gonáa kŭĚ nĭzhẒĒh nágedéhĭl énidé kŭĚ gok'endih gots'ĕhk'ĕh nezŭ k'egoŕǎ le.
- Łáondih ĩé sa nĭzhẒĒh nándé ts'ĕhk'ĕh kii nágoendih le.

KŬĚ GŌHCH'Á KAOTS'ETTHI

KŭĚ gohch'á kaots'etthi la amii kŭĚ nĭzhẒĒh nándé daedédháa kŭĚ ts'ĕh tadetǎ sii edjhtĚ'Ēh gets'Ě nŕǎ. Kŏt'ih amii kŭĚ nĭzhẒĒh nándé gots'ĕh nĭzhẒĒh náts'endé edjhtĚ'Ēh nátse ts'ĕhk'ĕh eghála-genda le énidé, KŭĚ ts'Ě k'aodhe káa dúle amii kŭĚ ts'ĕhk'ĕh ǵĕrǎ niǵile edjhtĚ'Ēh nátse t'ah gots'agendĭ, káondih énidé daed-edháa kŭĚ gohch'á káts'et'áa gohgedĭ sii, mek'h k'ĕots'ĕrǎ gha goŕŕ. KŭĚ ts'Ě k'aodhe káa dúle amii kŭĚ nĭzhẒĒh nándé ahsii gonáa ts'ĕhk'ĕh nezŭ k'egoŕǎ le énidé kŭĚ gohch'á kaǵit'áa zhehndi gha, at'áa:

- Ahsii t'ah dzaa k'ĕgoŕǎ.
- Amii kii nĭzhẒĒh nágedéh le gots'ĕh kiozhii dene tŕ táondih gogáh aget'ĭ.
- KŭĚ nĭzhẒĒh nágedéh gots'ĕh/ kŭĚ ts'Ě k'aodhe duŕŕ gogha náodedéh; meťáh káa dúle ahsáa gendéh.
- KŭĚ ehĕaneláĭle énidé kŭĚ godháa ts'ihgots'ethi.

Kŏt'ih amii kŭĚ nĭzhẒĒh nándé táondih thiat'ih t'ah ĩé sa nĭzhẒĒh nándé ts'ĕhk'ĕh nagoendĭ le énidé kŭĚ ts'Ě k'aodhe káa dúle amii kŭĚ ts'ĕhk'ĕh ǵĕrǎ niǵile gots'Ě gon-deh. Nágoandih gohgedĭ gots'ĕh náots'endih le gots'ĕh ahsii gonáa t'ah gónháda gogenéhsa gots'ĕh gots'Ě ts'ĕnŕǎ le énidé káa dúle kŭĚ gohch'á kaots'etthi.

KÁOTS'EDEHTTHI TS'ĔHK'ĒH EDJHTĚ'ĒH

Amii kŭĚ nĭzhẒĒh nándé káa ahsii ts'Ě tadetǎa gha énidé,kŭĚ nĭzhẒĒh gok'endih gots'ĕh amii nĭzhẒĒh nándé sii eĕexee azhŕ ahsii tah goghágenda. Ezhiu la káots'edehtthi ts'ĕhk'ĕh edjhtĚ'Ēh ǵt'e.

Káots'edehtthi ts'ĕhk'ĕh edjhtĚ'Ēh la,KŭĚ nĭzhẒĒh tats'edetǎa medhéh ts'Ě dáondih nĭzhẒĒh náts'endé gŏhgedĭ sii, kŭĚ ch'á kaots'edehtthi énidé ezhiu edjhtĚ'Ēh gháádé aget'ĭ. KŭĚ nĭzhẒĒh ts'ĕhk'ĕh edjhtĚ'Ēhǵihchúu. KŭĚ nĭzhẒĒh tsĭgots'ithi énidé, KŭĚ ts'Ě tats'edetǎa medhéh ts'Ě saámmba menandáh nĭts'ilé, ezhiu la meťáh ahsii k'ĕ anageléh ghá ĭle énidé amii nĭzhẒĒh nándé sii xáádé desaámmba t'ah nagoendih. Kii ahsii aetselé la kii mets'ĕhk'ĕh naots'endih le.

KŭĚ ts'Ě k'aodhe gots'ĕh amii kŭĚ nĭzhẒĒh nándé sii, eĕexee káots'edehtthi ts'ĕhk'ĕh edjhtĚ'Ēh ghágenda gots'ĕh zhee ts'ĕhk'ĕh goǵinde énidé ahťáa dezĭ zhee k'ĕh gedet'Ēh gha. KŭĚ ts'Ě k'aodhe la sŭlái dze ekúh zhee gha amii kŭĚ nĭzhẒĒh náindé sii edjhtĚ'Ēh meht'e zhee ghŏrǎ gha.

KŬĚ TS'Ě TATS'EDELÁA MENADÁH SAÁMBA NĪTS'IDHÁA/ KŬĚ NĪZHẒĒH TS'IHGOTS'ĭthe NAOTS'ĒHNDĪH

Amii kŭĚ nĭzhẒĒh náindé kŭĚ ch'á taetǎa gha énidé, saámmba kŭĚ ts'ĕhk'ĕh nĭnidháah sii, kŭĚ ts'Ě k'aodhe hono dze gotah saám-ba t'ǵĕ zhee ghŏdháa gha. Azhiu nĭzhẒĒh tsihts'itheĭle énidé kii ĩé sa kŭĚ ts'ĕhk'ĕh náots'endih le

énidé, káa dúle kŮĚ ts'ě k'aodhe saám̄ba azhō nıdháa, ezhıı la met'áh go-edıht'éh náehndıh gha.

Kót'ıh kŮĚ ts'ě k'aodhe azhō go-saám̄ba nıdhē énidé,ıle énidé dáa zōh nıdhē énidé, edı ghááde aget'ı gha gozō:

- KŮĚ nıhzhēh ts'ě tats'edetfá edıht'éh k'eh gozı nıts'ıwá gots'ēh kŮĚ Gohch'á kats'edetfá edıht'éh ghágenda énidé zōh.
- Amıı kŮĚ nıhzhēh nándé sıı kŮĚ goghágında edıht'éh ǫkı goghōdháa gha.
- Hono dze gotah ts'ě go-saám̄ba danéte k'et'áa medenetō gha gots'ēh azhıı met'ah nándıh gha atf'áa (azhıı kŮĚ nıhzhēh tsıdhe,ıle énidé fıé sa nıhzhēh nánendé kıı nágıındı le) ezhıı mets'ēh k'eh amıı nıhzhēh nándé edıht'éh mets'ě nııwá gha gozō- ezhıı la ahsıı tah goghágında edıht'éh ghááde ǫt'e.
- Amıı kŮĚ nıhzhēh náındé sıı azhıı mets'ēhk'eh saám̄ba thela gots'ēh saám̄ba ts'ēhk'eh f́aa saám̄ba metah ajáa sıı t'áa meghót'sıthaa gha.
  - Kót'ıh kŮĚ ts'ě k'aodhe dáondıh t'ah nedēh gha gots'ēh fıé xaye zōné nıonıdhe énidé, amıı kŮĚ nıhzhēh náındé sıı saám̄ba kıı gots'ě anandēh gha,ıle.

Ahsıı tō kŮĚ nıhzhēh tsıdhe énidé gots'ēh kŮĚ ts'ě k'aodhe sáaededháa ts'ě zhee gháenda goghááde, hono dze ekúh zhee gotah saám̄ba danét'e genıdhe ts'ēhk'eh

edıht'éh nets'enıgıwá gha. Qhk'ea dıı hono zōzō sıláı dze káa k'óne edıht'éh node gots'ě nıgıwá ǫt'e.

Kót'ıh amıı kŮĚ nıhzhēh nándé kŮĚ ts'ě k'aodhe edıht'éh ts'ēhk'eh megha ehtth'ı agođı le énidé, káa dúle amıı kŮĚ ts'ēhk'eh zēwá nıgıle gots'ě edetf'éh.

AMıı KŮĚ NıHZHĚH NÁNDÉ KŮĚ GOHCH'Á KADÉHTLÁA

KŮĚ gohch'á kats'edetfáa la kıı kŮĚ ts'ě k'aodhe mendáh ahsáa ts'edı le. KŮĚ ts'ě k'aodhe keodıwō énidé, ekúh dze ts'ēh dúyē nehzhōts'edetfáa gháıle. KŮĚ ts'ě k'aodhe nıhzhēh náts'endé edıht'éh gohéhıle énidé amıı kŮĚ gohch'á tadéhtfáa sıı thāhne zhee k'ěé ahsıı gháenda. Kót'ıh kŮĚ nıhzhēh tsıgıđıdhe gots'ēh nıhzhēh náts'idé ts'ēhk'eh náots'endıh le énidé amıı nıhzhēh náındé sıı nagoendıh gha.

AMıı KŮĚ NıHZHĚH NÁNDÉ DETS'ĚH AHSıı CH'Á KADÉHTLÁA

Qhk'ea amıı kŮĚ gohch'á kade-tfáa énidé dets'ēh ahsıı ghágındı. Azhıı met'áodéwá le,ıle énidé azhıı nezı le káa dúle kŮĚ ts'ě k'aodhe ǫhzhēdedháa.

KŮĚ ts'ě k'aodhe azhıı k'éndıh gha énidé azhō edıht'éh k'eh nızhıht'éh gots'ēh amıı zēwá ts'ēhk'eh eghálaenda gha zhıdháah. Amıı kŮĚ nıhzhēh náındé gođı nándé ke-ogedıhshō énidé, edıht'éh gets'ě nıwá gha.

Amıı zēwá ts'ēhk'eh eghálaenda sıı káa dúle kŮĚ ts'ě k'aodhe amıı kŮĚ nıhzhēh náındé ts'ēh azhıı

dzōǫt'e,ıle énidé dúyē goghōh naendıh sıı ǫhgededháh gha, atf'áa gođı gots'ēh ahsıı k'egendıh k'ē,ahsıı gots'ēh k'egendıh det'ı gha t'ah. Azhıı gonáa nezı sıı ehts'étai hono dze ts'ě gek'endıh gha.

Ehts'étai hono dze gotah, amıı kŮĚ nıhzhēh náındé sıı káa dúle dets'ēh ahsıı nıđıdháh. Gođı náts'idé ts'ēhk'eh azhıı gots'ēh ahsıı kagededháh gots'ēh ahsıı k'éts'endıh k'ē nıgenıdháh énidé, ezhıı mets'ēhk'eh náots'endıh ǫt'e. Ehts'étai dze nıonıdhe énidé amıı zēwá ts'ēhk'eh eghálaenda káa dúle kŮĚ gok'endıh ts'ě gondēh t'ah gots'ēh ahsıı goghōh naendıh. Ezhıı saám̄ba la kŮĚ ts'ě k'aodhe zhee t'ah:

- Azhıı gots'ēh kŮĚ gohch'á kagededháh gots'ēh gođı ahsıı k'egendıh sıı nıgenıdháh énidé azhıı goghō náendı saám̄ba t'ah nágendıh gha.
- Amıı kŮĚ nıhzhēh náındé sıı zhee ts'ēhk'eh ahsıı nágendıh gha (atf'áa kıı fıé sa nágıındıh le,ıle énidé nıhzhēh ahsıı tsıthe) ts'ēhk'eh chu, ezhıı la amıı seenıgōzhahıhtııle énidé amıı zēwá ts'ēhk'eh eghálaenda goghááde agot'ı ǫt'e.

Azhıı goghōh náendıh gha énidé kŮĚ ts'ě k'aodhe, amıı zēwá ts'ēhk'eh eghálaenda gots'ě edetf'éh gha gots'ēh azhıı saám̄ba zhee ts'ēhk'eh gehtsı sıı, amıı zēwá ts'ēhk'eh eghálaenda ts'ě andēh gha. Amıı zēwá ts'ēhk'eh eghálaenda sıı fıé xaye ts'ě gogha saám̄ba k'éndıh. Kót'ıh saám̄ba káhts'ēhtfáa le énidé, Ndēh ts'ě k'aodhe gots'ě andēh gha.

GÓHDLI NDĖH KŪĖ ZHAGOLÁ GOTS'ĖH KŌTAH KŪĖ TS'ĖHK'EH EGHÁLAGĬDEH-KE

GÓHDLI NDĖH KŪĖ ZHAGOLÁ LA NDĖH TS'Ė K'AHODĖH-KE TS'ĖHK'EH EGHÁLAGENDA AGIT'E. GÓHDLI NDĖH KŪĖ ZHAGOLÁ LA KŪĖ TS'ĖHK'EH AHSÍI ŁŌ KŪĖ TS'ĖHK'EH CH'À KÁDE?A AMÍI GÓHDLI NDĖH NÁGEDĖH GOGHA THELA QŤ'E, AZHÍI CHU METAH THELA LA KŌTAH NÁGEDĖH KŪĖ CHU. DÁONDIH NÁOTS'ENDÍH LA ŁÍÉ SA SAÁMBA DÁNĖHT'ÉE TS'ĖT-SI GHÁÁDĖ KŪĖ NĪHZĖĖ NÁTS'ENDĖ.

Dene sĭi edeghá edjhtĒ'Ėh segeleh gha goŕŕ. KŌt'ĭh kŌŕ káa dúle kŭĖ gogho t'ah, káondĭh kŌŕ dene tŕ kŭĖ dahŕĭŕ.

KŌTAH KŪĖ TS'ĖHK'EH EGHÁLAGĬDEH-KE (LHO)

KŌtah gots'Ėhk'eh la (LHO) ededĭ gha kŏtah náts'edĖ kŭĖ ts'Ė k'aogedhe. Ededĭ gha Góhdli NdĖh kŭĖ zhagolá ts'Ėhk'eh eghálagenda gha qĭt'Ė.

Satsŕ ahsĭi tŕ kenandĭh k'eh gots'Ėh edatĒ'Ėh gha énĭdĖ, edĭ k'ĖĖ atĖh:

<https://www.nwthc.gov.nt.ca/en/local-housing-associations>

KŌtah kŭĖ ts'Ėhk'eh eghálagenda-ke goŕ: _____

KŌtah kŭĖ ts'Ėhk'eh eghálagenda-k'Ė, goĭ eghálaeda-k'Ė: _____

KŌtah goŕ: _____

KŌtah kŭĖ ts'Ėhk'eh eghálagenda-ke met'áh gots'endeh #: _____

Daededháa eghálagenda: _____

Met'áh ehts'Ė gots'endeh la amĭi satsŕ seeŕ ts'Ėh qŕ'e # sŕlai sadzee tŕ'áŕ mets'endeh : _____

AHSÁA GUJÁA ÉNIDÉ AMÍI TS'Ě GOTS'ENDEH GHA

Ahsáa gujáa ts'edí la, kíi híh gozaa ahsáa got'íh, ezhíi la h́t'í goxee ahsáa got'í gots'eh ghk'ea monejii q't'e.

Ahsáa gujáa énidé (kó nanehtthih-ke, ehtth'iahti, dene ezhahíi mehchíĚ): **SÍI 911 gots'Ě edíhíu**

Ahsáa gujáa ts'ehk'eh gots'Ě gundeh gha énidé edí azhó gondáh adindí:

- Godí nánendé gots'eh nekúĚ k'eh ets'edehtá dáondih q't'e.
- Azhíi dágujáa.
- Dene dánéht'ée kúĚ níhzhēh aget'í.
- Amíi dúyĚ edegha eghálaenda, gots'eh amíi chu gotah aget'í la dene ts'ih megodedhíi íle énidé dene asáaondíh ts'ehk'eh chu.

Kúë ts'èhk'eh eghálagenda

Kúë ts'èhk'eh eghálagenda la Góh-dli Ndéh kótah ts'èhk'eh gonuzų k'aodhe azhų eřexee eghálagenda ęt'e. Azhıı ts'ë k'aogedhe la:

- Amıı kúë nızhẒeh nágedéh go-ts'èhk'eh ęęá gots'eh dáondıh Mek'ëë k'éots'ęá gha edıht'éh nátse hoıı ęt'e.
- Amıı kúë nızhẒeh nágedéh gots'eh kúë ts'ë k'aodhe sıı azhų ęęá gots'eh mek'ëë k'éots'ęá ts'èhk'eh gondı gondáh kagedı gha goęę.
- Amıı kúë nızhẒeh nágedéh gots'eh kúë ts'ë k'aodhe goxee nezų agot'ı le énidé ezhıı edıht'éh gháádé nezų eřexee eghálagenda gha.

Kót'ıh kúë ts'ë k'aodhe gots'eh amıı kúë nızhẒeh nándé sıı nezų eřexee eghálagenda le énidé, amıı kúë ts'èhk'eh eghálagenda sıı ezhıı edıht'éh gháádé nezų eřexee seegogeleh gha. Kót'ıh dúýe eřexee seegogeleh gha énidé, káa dúle kúë ts'ë k'aodhe ıle énidé amıı kúë nızhẒeh nándé sıı káa dúle amıı kúë gonadáh deegohų sıı gots'èhk'eh edegha edıht'éh seets'eleh, ezhıı megháádé sọę kehonıdhıı gha.

Kúë ts'èhk'eh eghálagenda sıı gots'èhk'eh edegha seegots'eleh:

- Edıht'éh azhų daneęę aneléh. Edıht'éh meht'ë nehtsı gots'eh tarııh k'eh nezı dek'enınit'éh. <https://www.justice.gov.nt.ca/en/files/rental-agreementdispute-resolution/Application%20to%20a%20Rental%20Officer.pdf>
- Azhıı edıht'éh t'ah nets'aodıh gha sıı ezhıı edıht'éh tarı nezı mek'enıneęę sıı azhų eřexee nııdháah.
- Gots'anet'áa ıle énidé met'áh gots'endeh t'ah gots'ë gundéh, ıle énidé met'áh ehts'ë gots'endeh t'ah azhıı edıht'éh gots'ë anelá sıı mek'eh nágqındıh: Amıı kúë ts'ë k'aodhe sıı fıle latth'ono saámba gots'ë nıılıle. Amıı kótah kúë nágedéh kúë sıı kıı naogendıh le. Edıht'éh edegha seenelá sıı káa dúle edıht'éh k'ezhee ıle énidé xáádé gots'anet'á t'ah edıht'éh gogha nıęá.
- Ezhıı la Rental Office, Department of Justice, Box 1920, Yellowknife, NT X1A 2P4 ęt'e.
- Satsọ ahsıı fıę kenandıh: rentaloffice@gov.nt.ca

- Met'áh ehts'ë gots'endeh: Kıı náots'endıh le: 1-800-661-0760 ıle énidé 1-867-767-9254 (Saámba Gųıı)
- Met'áh ehts'ë gots'endeh met'uh ts'èhk'eh gondı gots'ë nıts'ıęá: 1-867-873-0489
- Satsọ ahsıı fıę kenandıh ts'èhk'eh: <https://www.justice.gov.nt.ca/en/boards-agencies/rental-office/>

Kot'ıh kúë ts'èhk'eh eghálagenda sıı zhee ts'ë ekúh fııh seegogeléh gha énidé:

- Amıı kúë nızhẒeh nándé/ amıı kúë ts'ë k'aodhe gots'eh ahsıı k'ëë k'éots'ęá zhee k'ëë eghálaenda gots'eh nezų eghálaenda.
- Amıı kúë nızhẒeh nándé/kúë ts'ë k'aodhe nagogendıh, at'áa dagujáa ts'èhk'eh ezhıı sọę nágendıh gha goęę.
- Dadedháa kúë gohch'á kadet'á, ezhıı la kadet'á edıht'éh gháádé zọh.

Kúë ts'èhk'eh eghálagenda káa dađı sıı séegoęę go-seenızhąıhtı sée ęęá eřenáetse gots'eh ęt'e. Kót'ıh kúë ts'ë k'aodhe ıle énidé amıı kúë nızhẒeh nándé edıht'éh ts'ë ghų genıdhe le énidé, káa dúle séegoęę go-seenızhąıhtı amıı goghá séeenızhąıhtı ılı ts'ë hono ęęę đıı dze nahk'éh edıht'éh zhee ts'ë nıqıęá.

Kòta Amèe Ts'ò Gots'edea

NDÉH TS'Ẽ K'AHODÉH-KE GOTS'ẼH AMÍI KÍI GOGHA EGHÁLAGENDA SÍI KÁA GONDI GOTS'ẼH AHSÍI MENÁA T'AH GOTS'AGEDÍ GOTS'ẼH EZHÍI LA MEGHÁÁDÉ DENE AMÍI NEZÚ GOXEE AGOT'Í LE GOTS'ẼH AHSÍI T'AH GOGHÁ GODEZHÍI SÍI GOTS'ẼHK'EH EDÍHTL'ÉH THELA Q'T'E.

GÓOT'ÍE GODÍ TSÍHGOTS'ETHI TS'ẼHK'EH KÚẼ GO?Q

Alison McAteer KúẼ, Saám̃ba Gúłı	Goxee ahsáa gujáa ts'Ẽhk'eh gots'Ẽ ets'edehfu: 1-867- 873-8257 (Saám̃ba Gúłı) Met'áh ehts'Ẽ gots'endeh Kíi náots'endíh le: 1-866-223-7775	Amíi góot'íe tsíhgogethı sıi ts'elı gots'Ẽh dezq̃a gots'Ẽhk'eh kúẼ go?Q q't'e. Ahsáa got'ıh ts'Ẽhk'eh edıhtł'éh nátse gots'Ẽhk'eh nıqıtsı- ahsáa got'ıh gots'Ẽh ekúh t'ıh gondáh ahsáa ts'edı kóó Kíi híh t'ıh zhee k'eh naogethı le.
Tthembaachah Sutherland KúẼ	Goxee ahsáa gujáa ts'Ẽhk'eh gots'Ẽ ets'edehfu: 1-867-872-4133 (Tthembaachah) Met'áh ehts'Ẽ gots'endeh Kíi náots'endíh le: 1-877-872-5925	Amíi tsíhgohthı káondıh énidé káa ts'elı gots'Ẽh dezq̃a gots'Ẽhk'eh gots'aodıh q't'e.
Góot'íe gots'ats'endı ts'Ẽhk'eh kúẼ go?Q, Kátł'odehé	Met'áh ehts'Ẽ gots'endeh: 1-867- 874-3311 (Kátł'odehé) Met'áh ehts'Ẽ gots'endeh Kíi náots'endíh le: 1-833-372-3311	Amíi tsíhgohthı káondıh énidé káa ts'elı gots'Ẽh dezq̃a gots'Ẽhk'eh gots'aodıh q't'e.
Inuvik KúẼ Gozhaa ts'Ẽ goghó nıqı?a	1-867-777-3877 (Inuvik)	Amíi hıtł'ı tsíhgothı sıi káa dúle go-ts'Ẽhk'eh gots'agendı gots'Ẽh káa dene gogha dehtth'ı q't'e.
Aimayunga Ts'elı gots'Ẽh goxee ahsáa gujáa ekút'ıh gozhaa ts'Ẽ, Endáke Ndéh Tuktoyatuk	1-867-977-2000 (Tuktoyatuk)	Amíi góot'íe tsíhgogethı sıi káa go-ts'Ẽhk'eh gots'agendı gots'Ẽh káa dene gogha dehtth'ı q't'e.

DENE DÚYĚ EDEGHA EGHÁLAENDA

Góhđlı Ndeh Dene dúyĚ edeghá eghálaenda ts'ĕhk'eh dene gedehth'ı-ke	867-873-8230 (Saámba Gúıı) Met'áh ehts'ĕ gots'endeh kıı náots'endıh le: 1-800-491-8885 http://www.nwtcd.net/	Goghágot's'enehtĕ, go-ts'ĕhk'eh gots'endeh, gots'ĕh gots'ats'endı megháádĕ nezı keogedıhʔá.
Góhđlı Ndeh golóh ts'ĕ gots'agendı gha	867-920-2644 https://inclusionnwt.ca	Amıı dúyĚ edegha eghálaenda gots'ĕh daededháa ts'ĕ gondıh ts'ĕ gots'agendı gha.

NEZŪ ANATS'ET'ıH TS'ĔHK'EH GOTS'Ĕ GOGENDĚH / NEZŪ NÁTS'ENIDHE LE

Dezŕa gots'agendı ts'ĕhk'eh met'áh ehts'ĕ gots'endeh	Satsŕ ahsıı ıŕ kenandıh t'ah gots'ĕ gots'endeh, ezhıı la www.kidshelp-phone.ca ŕ'e Gots'ĕ edahtı'ĕh 686868	Ahsıı ghŕh gundĕh enedheıle ĕnidĕ ahsıı t'ah nezı nexee agot'ı le ĕnidĕ dene ııĕ ts'ĕ gundĕh
Góhđlı Ndeh godı gots'agendı	Met'áh ehts'ĕ gots'endĕh kıı náots'endıh le: 1-800-661-0844 https://www.facebook.com/NWTHelpLine	Edı la met'áh goxee nezı agot'ı le ıle ĕnidĕ ahsıı ts'ĕhk'eh dene gots'ĕ gundĕh ts'ĕnidhe, azhıı ghŕh agedı keodúhsha ts'ĕnidhe gots'ĕh dáondıh t'áh edeghá edıhtı'ĕh seets'eleh ts'ĕhk'eh ŕ'e.
Kŕtah dene ts'agendı gha dene dehtth'ı ŕ'e	Azhŕ Góhđlı Ndeh gok'ĕĕ zhi https://www.hss.gov.nt.ca/en/contact/community-counsellor	Nezı ahsıı ts'ĕhk'eh náts'ĕnıʔa le, kŕtúĕ gots'ĕh ts'ĕĕt'úu ıııı, gŕot'ıe ts'ıhts'ehthı, ahsıı káondıh ts'ĕhk'eh gots'agendı ŕ'e.

Dene Kehłı & Endáke nezu gogha gozo ts'ehk'eh gots'ę gots'endéh q't'e	Met'áh ehts'ę gots'endeh kii náots'endih le: 1-855-242-3310 (24/7)	Gotthı nezu ıle gots'eh ekúht'ıh gots'agendı ts'ehk'eh.
---	--	---

QHNDAH-KE

Góhdli Ndéh Qhndah-ke ts'ehk'eh gedehth'ı-ke	Ahsıı keots'edúsha ts'ehk'eh q't'e Met'áh ehts'ę gots'endeh kii náots'endih le: 1-800-661-0878 https://www.nwtseniorssociety.ca	Góhdli Ndéh qhndah-ke gots'eh qhndahdhi goghá gondi, gots'eh dáondih gots'ats'endı ts'ehk'eh goghá edıht'ı'eh thela q't'e.
Qhndah-ke goghá megháádé ahsıı keots'edıh'á edıht'ı'eh q't'e	Qhndah-ke goghá megháádé ahsıı keots'edıh'á edıht'ı'eh q't'e (gov.nt.ca)	Ohndah-ke kótah dekúę nıhzhęh nágedéh gots'eh xáádé edegha ehálagenda gots'eh thąhne nágendé sıı go-ts'ehk'eh ahsıı t'ah gots'agendı gots'eh goghá ahsıı thela q't'e.

AHSÍI GONÁA T'AH GOTS'AODÍH

Kúę nıhzhęh azhıı nezu eghálaenda le ts'ehk'eh goghá ahsıı seegeh'ı q't'e	Dezqa k'ónęgoghá edıht'ı'eh gúlıı Góhdli Ndéh Kúę ts'ehk'eh eghálaqidéh-ke chu (gov.nt.ca)	Góhdli Ndéh kúę ts'ehk'eh chu
---	--	-------------------------------

ULUKHAKTOK

Dáondih kŭĖ ts'ėhk'eh ahsii deŭi mech'á nezŭ ahsii t'ah k'eots'eŭá	Đaondih kŭĖ ts'ėhk'eh ahsii deŭi mech'á nezŭ ahsii t'ah k'eots'eŭá - Amii kŭĖ ts'ėhk'eh eghálaŭídėh-ke (aea.nt.ca)	Amii kŭĖ ts'ėhk'eh eghálaŭídėh-ke
GOSEENÍZHAETI TS'ĖHK'EH DÁGOTS'EDEH-KE GOTS'ĖH AHSÍI GONÁA CHU		
Goseenízhaeti gots'ėhk'eh dene gha saánigoŭíŭá	1-867-767-9361 (Saám̃ba Gŭłł) Met'áh ehts'ė gots'endeh kii náots'endih le: 1-844-835-8050 https://www.justice.gov.nt.ca/en/legal-aid/	Goseenízhaeti k'ėh
Goseenízhaeti ts'ėhk'eh goghá seegogehŭi	1-867-767-9384 (Saám̃ba Gŭłł) Met'áh ehts'ė gots'endeh kii náots'endih le: 1-844-497-1319 https://www.justice.gov.nt.ca/en/outreach-legal-aid-clinics/	Goseenízhaeti k'ėh
Goseenízhaeti ts'ėhk'eh eghálaŭídėh-ke	KŭĖ denłlá k'endáh ahsii keodáh-sha enahthė énidė satsŭ ahsii ŭŭ t'ah gots'ė gondi nináhŭá, ezhii la https://www.justice.gov.nt.ca/en/community-court-workers/ŭt'e .	Goseenízhaeti k'ėh amii gotah aget'ł gots'andł <ul style="list-style-type: none"> • Dene k'edadendi kagoŭnda. • Dene k'edadendi ts'ėhk'eh naxee ts'agundi. • Goseenízhaeti ts'ėhk'eh edjht'ėh edegha seegoŭfeh. • Dáondih t'ah neghŭhŭíndih ts'ėhk'eh edegha seegulėh. • Goseenízhaeti ts'ėhk'eh dene łíé gots'ėhk'eh nadaŭthe egúhŭa.
Goseenízhaeti ts'ėhk'eh gots'agendł	Kii met'áh ehts'ė gots'endeh náots'endih ts'ėhk'eh łáondih dene łíé gogha theda ŭt'e: 1-888-459-1114 1-867-767-9261 (Saám̃ba Gŭłł) https://www.justice.gov.nt.ca/en/victim-services/	Mets'ėhk'eh gondi dáondih thela, dáondih t'ah gots'agendł, edjht'ėh dáondih edegha seets'eleh: <ul style="list-style-type: none"> • Dáondih goseenízhałhtł gha. • Amii gondáh ahsáagujáa. • Godł gok'egendih-k'ė gots'ėh nezŭ gonadáh seegogehŭi. • Dáondih t'ah goghŭhŭíndih gha. • Ahsii gonáa.

